

LIIKENNE- JA VIESTINTÄVALIOKUNNAN MIETINTÖ 25/2009 vp

Hallituksen esitys ilmailulaiksi sekä laiksi rajavartiolain 75 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 20 päivänä lokakuuta 2009 lähettänyt liikenne- ja viestintävaliokuntaan valmis-televasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen ilmailulaiksi sekä laiksi rajavartiolain 75 §:n muuttamisesta (HE 211/2009 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta on antanut asiasta lausunnon (PeVL 32/2009 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitusneuvos Minna Kivimäki, liikenne- ja viestintäministeriö
- lainsäädäntösihteeri Minna Laherto, oikeusministeriö
- hallitusneuvos Timo Turkki, puolustusministeriö
- ylitarkastaja Martti Ant-Wuorinen, sisäasiainministeriö
- pääjohtaja Samuli Haapasalo, Finavia Ilmailulaitos
- apulaisjohtaja Susanna Metsälampi, Ilmailuhallinto
- suunnittelupäällikkö Sverker Skogberg, Finnair Oyj
- toiminnanjohtaja Kai Mönkkönen, Suomen Ilmailuliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi ilmailulaki. Samanniminen vanha laki kumottaisiin. Ilmailulain uudistustarve johtuu suurelta osin vireillä olevasta liikennehallinnon virastouudistuksesta, jonka mukaan Ilmailuhallinto lakkautettaisiin itsenäisenä virastona ja ilmailun viranomaistoiminnot siirrettäisiin perustettavaan uuteen Liikenteen turvallisuusvirastoon.

Ilmailuhallinnolle voimassa olevassa ilmailulaissa säädetyt toimivalta ja tehtävät siirrettäisiin uudessa laissa Liikenteen turvallisuusvirastolle. Lisäksi siirrettäisiin velvoite kuulla asianomaista lääninhallitusta lentopaikkojen käytön

rajoituksista sekä alueellista ympäristökeskusta lentopaikan rakentamislupaa koskevasta hakemuksesta ja melua koskevasta lentoliikenteen rajoituksista koskemaan valtion aluehallintouudistuksen mukaisesti asianomaista elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi myös eräitä muita voimassa olevan ilmailulain säännöksiä. Muutokset johtuvat ilmailulakia sovellettaessa havaituista korjaus- ja täydennystarpeista. Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi rajavartiolakiin sisältyvää viittausta ilmailulakiin.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2010.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutosehdotuksin.

Ilmailulain muutos liittyy ennen kaikkea liikennehallinnon virastouudistukseen. Tältä osin esitetyt muutokset ovat lähinnä teknisluonteisia ja valiokunta pitää niitä tarkoituksenmukaisina. Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että esitykseen sisältyy huomattavan paljon erilaisia korjaus- ja pykälämuutostarpeita, jotka jouduttiin tekemään valiokunnan mietinnössä.

Esitykseen sisältyy myös eräitä voimassaolevan ilmailulain soveltamisen yhteydessä esille tulleiden muutostarpeiden mukaisia sisällöllisiä muutoksia, kuten ilmailulta rajattuja alueita ja vaara-alueita koskevat säännökset, joiden perusteella aluelennonjohdon on rajoitettava ilmailua eräiden viranomaisten pyynnöstä tietyllä alueella enintään vuorokauden ajaksi, jos tämä on välttämätöntä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Uutta sääntelyä on myös valtion ilma-aluksia ja sotilasilma-aluksia varten tarjottavia lennonvarmistuspalveluja ja niiden hinnoittelua koskevat säännökset sekä hätäpääkannuslähetinrekisteriä ja ilma-aluksen kulkuun puuttumista tartuntataudin leviämisen estämiseksi koskevat uudet säännökset. Lisäksi esitys sisältää erilaisia voimassaolevia säännöksiä täsmäntäviä ja yksinkertaistavia muutoksia. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitettyjä muutoksia asianmukaisina.

Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että olisi tärkeää, ettei ilmailulaki toisi lisää kustannuspaineita lentoliikenteen kannettavaksi. Lisäksi asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille joitakin laajempiakin ilmailulakia koskevia muutostarpeita. Tältä osin valiokunta kiinnittää

huomiota siihen, että esityksessä ei ole kyse perinteisessä mielessä ilmailulain kokonaisuudistuksesta, vaikka virastouudistusta koskevien lukuisten pykälämuutosten tarve toteutetaankin käytännössä säätämällä kokonaan uusi laki. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan esityksen valmistelussa ei ole katsottu aikataulullisesti mahdolliseksi toteuttaa laajempia sisällöllisiä muutoksia ja näiden muutosten tarve arvioidaan myöhemmin erikseen.

Esityksen 45 §:n 5 momentin mukaan Liikenteen turvallisuusvirasto voi järjestää luvan myöntämiseen vaadittavan tiedollisen ja taidollisen kokeen englannin kielellä. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan tämä merkitsee poikkeusta kielilaista (423/2003) ja on merkityksellinen myös kielellisten oikeuksien näkökulmasta. Sääntelyn kannalta on kuitenkin otettava huomioon myös lentoliikenteen erityisluonne ja se, että englanti on vakiintunut alan ammattikieleksi. Lisäksi toimintaa harjoittaa suppea ammattiryhmä, ja yhteisen kaikkien käyttämän kielen käyttö on selkeä turvallisuustekijä. Ehdotus on siten poikkeuksellinen, mutta sille on olemassa ilmailulain kohdalla hyväksyttävät perusteet.

Perustuslakivaliokunta on esityksestä antamassaan lausunnossa (PeVL 32/2009 vp) kiinnittänyt huomiota 75 §:n ei-säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisen kieltämistä, 155 §:n luvan muuttamista ja uudistamatta jättämistä koskevan sääntelyn ja eräitä määräyksenantovaltuutta koskevien säännösten muutostarpeisiin. Liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa näiden säännösten muuttamista perustuslakivaliokunnan lausunnossaan esittämällä tavalla.

Yksityiskohtaiset perustelut

2 §. *Määritelmä.* Valiokunta ehdottaa pykälän otsikkoa muutettavaksi monikkomuotoon tavan-

omaisen käytännön mukaisesti. Lisäksi valiokunta ehdottaa, että pykälään lisätään uusi 16 kohta. Lisättävä kohta vastaa sisällöllisesti ehdotetun 81 §:n 1 kohdan lentopaikan määritelmää, jonka valiokunta ehdottaa poistettavaksi.

6 §. Eräitä muita ilma-aluksia ja laitteita koskevat poikkeukset. Valiokunta ehdottaa pykälän momenttijaottelun korjaamista siten, että esityksessä virheellisesti yhteen kirjoitetut 2 ja 3 momentti erotetaan toisistaan erillisiksi 2 ja 3 momentiksi, jolloin ehdotettu 3 momentti siirtyy 4 momentiksi.

10 §. Ilma-aluksen kansallisuus. Ehdotetun säännöksen 1 momentin teksti on kirjoitettu kiinni pykälän otsikkoon. Valiokunta ehdottaa pykälää muutettavaksi siten, että kyseinen teksti irrotetaan pykälän otsikosta pykälän 1 momentiksi, jolloin ehdotettu 1 momentti siirtyy 2 momentiksi.

19 §. Ilma-aluksen merkitseminen. Pykälän 1 momentissa käytetään käsitettä rekisteritunnus ja 2 momentissa käsitettä rekisteröintitunnus. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan pykälän molemmissa momenteissa tulisi säätää rekisteritunnuksesta. Valiokunta ehdottaa 2 momentin muuttamista siten, että myös siinä säädetään rekisteritunnuksesta.

24 §. Lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentin sanamuotoa muutettavaksi lähinnä kieliasullisin perustein siten, että säännöksen mukaan tulee ottaa huomioon vastaavanlaisia hyväksyntöjä koskeva käytäntö muissa jäsenvaltioissa.

45 §. Luvan myöntämisen edellytykset ja luvan lajit. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 5 momentista poistetaan ylimääräinen on-sana.

48 §. Liikenteen turvallisuusviraston oikeus tietojen saantiin. Valiokunta ehdottaa pykälän 1 momentissa olevan virheellisen rangaistussäännöstä koskevan viittauksen muuttamista viittaukseksi törkeää liikenneturvallisuuden vaarantamista koskevaan tunnusmerkistöön.

52 §. Rekisteröidyt. Valiokunta ehdottaa pykälässä olevan virheellisen rangaistussäännöstä koskevan viittauksen muuttamista viittaukseksi liikenneturvallisuuden vaarantamista ilmailussa koskevaan tunnusmerkistöön.

53 §. Luparekisteriin talletettavat tiedot. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 3 momentin 2 kohtaan lisätään muiden rikostunnusmerkistöjen rinnalle ilmaliikennejuopumus, jota koskevat tiedot saisi siten tallentaa luparekisteriin.

69 §. Lentotoimintaluvan myöntäminen. Valiokunta ehdottaa pykälän 3 momentin 5 kohdassa olevan väärää asetusta koskevan maininnan muuttamista lentoliikenneasetusta koskevaksi maininnaksi.

75 §. Ei-säännöllinen lentoliikenne Suomen ja kolmannen maan välillä. Perustuslakivaliokunnan esityksestä antaman lausunnon mukaan pykälän 6 momentin kieltämistoimivalta on muotoiltu hyvin väljäksi etenkin, kun otetaan huomioon, että kieltämisen perusteena on yleisen edun asemasta toiselle elinkeinonharjoittajalle aiheutuva taloudellinen haitta. Lausunnon mukaan säännöstä on syytä täydentää esityksen perusteluja vastaavasti siten, että kieltämisen edellytykseksi asetetaan se, että lentoliikenteen harjoittaja kiertää säännöllisen lentoliikenteen harjoittamiselle asetettuja rajoituksia ei-säännöllisen lentoliikenteen avulla. Liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa pykälän 6 momenttia muutettavaksi perustuslakivaliokunnan lausunnossaan esittämällä tavalla.

81 §. Määritelmät. Valiokunta ehdottaa, että 81 §:n 1 kohta, johon sisältyy lentopaikan määritelmä, poistetaan. Lakiin sisältyy vain yksi lentopaikan määritelmä, joten se on johdonmukaista sisällyttää lain 2 §:ssä oleviin määritelmiin. Samalla valiokunta ehdottaa, että 1 momentin jäljelle jäävien kohtien numerointia tarkistetaan 1 kohdan poistamisen edellyttämällä tavalla.

84 §. Lähtö- ja saapumisaikojen jakaminen lentoasemilla. Valiokunta ehdottaa pykälän momenttijaottelun korjaamista siten, että esitykses-

sä virheellisesti yhteen kirjoitetut 1 ja 2 momentti erotetaan toisistaan erillisiksi 1 ja 2 momentiksi, jolloin ehdotettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi.

96 §. Maahuolintapalvelujen tarjoaminen.

Valiokunta ehdottaa saamansa selvityksen perusteella, että ehdotetun 3 momentin lentoaseman pitäjää koskeva maininta muutetaan lentoaseman pitäjää koskevaksi maininnaksi. Perustuslakivaliokunnan esityksestä antaman lausunnon mukaan pykälässä käytetty käsite turvallisuuden hallinta on varsin väljä. Lausunnon mukaan säännöstä on syytä täydentää esimerkiksi esityksen perusteluja vastaavilla maininnoilla. Liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa pykälän 5 momenttia täsmennettäväksi siten, että turvallisuuden hallinnan sijasta määräykset voivat koskea maahuollinnan toimintakokonaisuuksien hallintaa ja vastuiden määrittelyä siten, että maahuolintatoiminnot eivät aiheuta vaaraa lentoliikenteelle.

97 §. Lentopaikan keskitettyjen infrastruktuurien käyttäminen. Valiokunta ehdottaa saamansa selvityksen perusteella, että pykälän lentoaseman pitäjää koskeva maininta muutetaan lentoaseman pitäjää koskevaksi maininnaksi.

99 §. Luvun soveltamisala ja yleiset säännökset. Ehdotetun 2 momentin sanamuoto asianmukainen viranomaisen poikkeaa turva-asetuksessa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa käytetystä sanamuodosta toimivaltainen viranomaisen. Valiokunta ehdottaa säännöksen sanamuotoa muutettavaksi asetusten sanamuotoa vastaavaksi. Ehdotetun 4 momentin turva-asetusta koskeva viittaus on virheellinen. Valiokunta ehdottaa viittauksen muuttamista kohdistumaan asianmukaisesti turva-asetuksen 4 artiklan 4 kohtaan.

101 §. Lentoasemien ja lentoliikenteen harjoittajien turvaohjelmat ja niiden täytäntöönpano. Ehdotetun 1 momentin turva-asetusta koskeva viittaus on virheellinen. Valiokunta ehdottaa kyseisen viittauksen muuttamista kohdistumaan asianmukaisesti turva-asetuksen 10 artiklaan.

105 §. Kulkuoikeus ja Liikenteen turvallisuusviraston oikeus saada tietoja viranomaisista. Valiokunta ehdottaa pykälän otsikkoa korjattavaksi pykälän sisältöä vastaavaan muotoon. Lisäksi valiokunta ehdottaa pykälän momenttijakoa muutettavaksi siten, että virheellisesti yhteen kirjoitetut pykälän 2 ja 3 momentti erotetaan erilliseksi 2 ja 3 momentiksi, jolloin ehdotettu 3 momentti siirtyy 4 momentiksi.

107 §. Lentoliikenteen turvaamiseen liittyviin hyväksyntöihin puuttuminen. Valiokunta ehdottaa pykälän otsikkoa muutettavaksi luvun ja pykälän sisältöä vastaavaan muotoon.

109 §. Siviili-ilmailun turvaamiseen liittyvät koulutusohjelmat. Valiokunta ehdottaa pykälän 2 momentissa olevan virheellisen turva-asetusta koskevan viittauksen korjaamista.

117 §. Valtion ilma-aluksia ja sotilasilma-aluksia varten tarjottavat lennonvarmistuspalvelut ja niiden hinnoittelu. Valiokunta ehdottaa, että 1 momentissa mainittu lennonvarmistuspalvelujen tarjoajaa koskeva maininta muutetaan ilmailukennepalvelujen tarjoajaa koskevaksi maininnaksi, koska viitatussa 116 §:ssä säädetään nimennomaan ilmailukennepalvelujen tarjoajasta eikä lennonvarmistuspalvelujen tarjoajasta.

15 luku. Vahingonvastuu ja vakuutukset.

Luvun otsikossa on kirjoitusvirhe. Valiokunta ehdottaa luvun otsikkoa muutettavaksi muotoon Vahingonkorvausvastuu ja vakuutukset.

152 §. Toimenpiteet organisaatiolle myönnettyyn lupaan puuttumiseksi. Valiokunta ehdottaa, että pykälän 6 kohdan virheellinen tilausliikenteen harjoittajaa koskeva maininta muutetaan ei-säännöllistä lentoliikenteen harjoittajaa koskevaksi maininnaksi.

155 §. Luvan muuttaminen tai uudistamatta jättäminen maksun laiminlyönnin johdosta. Perustuslakivaliokunnan esityksestä antaman lausunnon mukaan elinkeinovapauden rajoittamisen suhteellisuusvaatimuksen näkökulmasta on

asianmukaisempaa sitoa 155 §:ssä viranomaisen toimivalta jättää hyväksymättä luvan muuttamista tai uudistamista koskeva hakemus maksujen suorittamatta jättämisen lisäksi siihen, että maksuvelvollisuuden laiminlyöntiä voidaan pitää vakavana ja olennaisena. Liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa pykälää muutettavaksi perustuslakivaliokunnan lausunnossaan esittämällä tavalla.

165 §. *Lentoesteet.* Säännöksessä mainitulla lentoasemalla tarkoitetaan 9 luvussa määriteltyä lentoasemaa. Valiokunta ehdottaa selkeyden vuoksi, että pykälän 2 momentin 2 ja 3 kohdassa viitataan 81 §:ssä tarkoitettuun lentoasemaan. Asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille, että pykälästä on jäänyt vahingossa pois siihen kuuluva 5 momentti. Valiokunta ehdottaa saamansa selvityksen perusteella, että pykälään lisätään uusi 5 momentti, jolloin ehdotettu 5 momentti siirtyy 6 momentiksi.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Ilmailulaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §
(Kuten HE)

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:
(1—14 kohta kuten HE)
15) kolmannella maalla muuta kuin jäsenvaltiota;

181 §. *Huumaavan aineen käyttäminen ilmailussa.* Ehdotetussa pykälässä käytetään epäjohdonmukaisesti sanamuotoja muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia ja toisaalta alkoholia tai huumaavaa ainetta. Saamansa selvityksen perusteella valiokunta ehdottaa, että pykälän sanamuoto korjataan yhtenäiseksi siten, että siinä mainitaan alkoholi tai muu huumaava aine.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutamattomana ja

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset).

16) lentopaikalla määrättyä maa- tai vesialuetta tai rakennelman päällä olevaa aluetta, joka on kokonaan tai osittain järjestetty ilmailusten saapumista, lähtemistä ja maassa tai vedessä liikkumista varten. (Uusi)

3—5 §
(Kuten HE)

6 §

Eräitä muita ilma-aluksia ja laitteita koskevat poikkeukset

(1 mom. kuten HE)

Jäljempänä 2, 3, 5, 6 ja 9 luvussa olevia säännöksiä ei sovelleta seuraaviin ilma-aluksiin ja laitteisiin; ja jos lentoturvallisuuden kannalta ei ole estettä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi myöntää niille vähäisiä poikkeuksia 7 ja 8 luvun säännöksistä:

(1—3 kohta kuten HE)

4) muu ilma-alus, jonka rakenteellinen massa polttoaine mukaan luettuna on enintään 70 kilogrammaa. (*Poist.*)

Kokeilu- tai tutkimustarkoituksiin käytettävä miehittämätön ilma-alus saa poiketa lentosäännöistä muulta ilmailulta kielletyllä tai tarkoitusta varten tilapäisesti erotetulla alueella, jos poikkeava menettely on suunniteltu ja toteutetaan siten, ettei lentoturvallisuutta vaaranneta. Ilma-aluksen käyttäjän on saatava poikkeavaan menettelyyn lupa Liikenteen turvallisuusvirastolta. (Uusi)

(4 mom. kuten HE:n 3 mom.)

7 ja 8 §
(Kuten HE)

2 luku

Ilma-aluksen rekisteröinti, kansallisuus ja merkitseminen

9 §
(Kuten HE)

10 §

Ilma-aluksen kansallisuus (Poist.)

Ilma-aluksella on sen valtion kansallisuus, jossa se on rekisteröity. (Uusi)

(2 mom. kuten HE:n 1 mom.)

11—18 §
(Kuten HE)

19 §

Ilma-aluksen merkitseminen

(1 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa tekniset määräykset kansallisuus- ja rekisteritunnuksesta ja niiden merkitsemisestä.

20 §
(Kuten HE)

3 luku

Ilma-aluksen lentokelpoisuus ja päästörajat

21—23 §
(Kuten HE)

24 §

Lentokelpoisuuden hallintaorganisaatio

Liikenteen turvallisuusviraston on hakemuksesta hyväksyttävä lentokelpoisuuden hallintaorganisaatioksi luonnollinen tai oikeushenkilö, jolla on ilma-aluksen lentokelpoisuuden ylläpitämiseksi ja valvomiseksi tarpeellinen ammattitaitoinen henkilöstö, tarpeelliset työvälineet sekä työtilat, työmenetelmät, laatujärjestelmä ja ohjeet. Hyväksyntä annetaan määräajaksi tai toistaiseksi ottaen huomioon vastaavanlaisia hyväksyntöjä koskeva käytäntö *muissa* jäsenvaltioissa. Liikenteen turvallisuusvirasto valvoo lentokelpoisuuden hallintaorganisaatioiden toimintaa.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

25—33 §
(Kuten HE)

4 luku

Ilma-alusten asematasotarkastukset

34—42 §
(Kuten HE)

5 luku

Lupakirjat ja kelpoisuusvaatimukset

43 ja 44 §
(Kuten HE)

45 §

Luvan myöntämisen edellytykset ja luvan lajit

(1—4 mom. kuten HE)

Siitä poiketen, mitä kielilaissa (423/2003) (*poist.*) säädetään viranomaisessa käytettävistä kielistä, Liikenteen turvallisuusvirasto voi järjestää luvan myöntämiseen vaadittavan tiedollisen ja taidollisen kokeen englannin kielellä.

46 ja 47 §
(Kuten HE)

48 §

Liikenteen turvallisuusviraston oikeus tietojen saantiin

Liikenteen turvallisuusvirastolla on luvan myöntämisen, uusimisen ja peruuttamisen edellytysten arvioimiseksi oikeus salassapitosäännösten estämättä saada rikosrekisteristä, sakko-
rekisteristä, oikeushallinnon tietojärjestelmistä syyteharkinnassa olevista rikosasioista sekä esitutkintaviranomaisilta luvan hakijasta tai haltijasta tieto liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ilmailussa, huumaaavan aineen käyttämisestä ilmailussa tai lentoturvallisuuteen vaikuttavassa tehtävässä maaorganisaatiossa, moottorikäyttöistä ajoneuvoa kuljettaessa todetusta törkeästä liikenneturvallisuuden vaarantamisesta ja rattijuopumuksesta sekä niitä koskevasta käynnissä olevasta esitutkinnasta, syyteharkinnasta tai oikeudenkäynnistä samoin kuin mainituista teoista tuomituista rangaistuksista ja muista seuraamuksista.

(2—5 mom. kuten HE)

49 §
(Kuten HE)

6 luku

Lupakirjarekisteri

50 ja 51 §
(Kuten HE)

52 §

Rekisteröidyt

Lupakirjarekisteriin saa tallettaa tietoja henkilöistä, jotka ovat hakeneet Liikenteen turvallisuusvirastolta lupakirjaa, kelpoisuustodistusta, kelpuutusta tai hyväksyntää tai joilla on tällainen lupa. Lupakirjarekisteriin saa tallettaa tietoja myös henkilöstä, joka on syyllistynyt liikenneturvallisuuden vaarantamiseen ilmailussa, huumaaavan aineen käyttämiseen ilmailussa tai lentoturvallisuuteen vaikuttavassa tehtävässä maaorganisaatiossa tai ilmailurikkomukseen. Lisäksi tietoja saa tallettaa henkilöstä, johon liittyen on käynnissä edellä mainittuja tekoja koskeva esitutkinta, syyteharkinta tai oikeudenkäynti.

53 §

Lupakirjarekisteriin talletettavat tiedot

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Lupaa koskevaa päätöksentekoa ja valvontaa varten rekisteriin saa lisäksi tallettaa seuraavat arkaluonteiset tiedot:

(1 kohta kuten HE)

2) liikenneturvallisuuden vaarantamista ilmailussa, *ilmaliikennejuopumusta*, huumaaavan aineen käyttämistä ilmailussa tai lentoturvallisuuteen vaikuttavassa tehtävässä maaorganisaatiossa taikka ilmailurikkomusta taikka törkeää liikenneturvallisuuden vaarantamista sekä niitä koskevaa esitutkintaa, syyteharkintaa tai oikeudenkäyntiä koskevat tiedot samoin kuin rikoksista ja rikkomuksista tuomittuja rangaistuksia ja muita seuraamuksia koskevat tiedot.

(4 mom. kuten HE)

54—57 §
(Kuten HE)

7 luku

Yleiset lentotoimintaa koskevat vaatimukset58—66 §
(Kuten HE)

8 luku

**Kaupallinen ilmakuljetus ja lupa ilmailu-
toimintaan eräissä tapauksissa**67 ja 68 §
(Kuten HE)

69 §

Lentotoimintaluvan myöntäminen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusvirasto antaa lentotoiminnan turvallisen harjoittamisen edellyttämät JAA:n normeihin pohjautuvat tarkemmat määräykset lentotoimintaluvan saamisen edellytyksistä. Määräykset voivat koskea:

(1—4 kohta kuten HE)

5) taloudellisia toimintaedellytyksiä siltä osin kuin näistä ei säädetä lentoliikenneasetuksessa.

70—74 §
(Kuten HE)

75 §

Ei-säännöllinen lentoliikenne Suomen ja kolmannen maan välillä

(1—5 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusvirasto voi kuitenkin 73 §:ssä tarkoitetun liikennöintiluvan haltijan vaatimuksesta kieltää sellaisen edellä 5 momentissa tarkoitetun ei-säännöllisen lentoliikenteen harjoittamisen jos siitä aiheutuu liikennöintiluvassa tarkoitetulle toiminnalle suurempaa kuin vähäiseksi katsottavaa taloudellista haittaa ja lentoliikenteen harjoittaja kiertää säännöllisen

lentoliikenteen harjoittamiselle asetettuja rajoituksia ei-säännöllisen lentoliikenteen avulla.

76—80 §
(Kuten HE)

9 luku

Lentopaikat ja maalaitteet

81 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1 kohta (*poist.*)

(1—7 kohta kuten HE:n 2—8 kohta)

(2 mom. kuten HE)

82 ja 83 §
(Kuten HE)

84 §

*Lähtö- ja saapumisaikojen jakaminen lento-
asemilla*

Lähtö- ja saapumisaikojen jakamisesta lentoasemilla säädetään slot-asetuksessa. (*Poist.*)

Liikenteen turvallisuusvirasto vastaa slot-asetuksessa jäsenvaltiolle säädetyistä tehtävistä, jollei 3 momentissa toisin säädetä. Liikenteen turvallisuusvirasto nimeää slot-asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun aikatauluneuvon tai koordinaattorin. (Uusi)

(3 mom. kuten HE:n 2 mom.)

85—94 §
(Kuten HE)

10 luku

Maahuolinta95 §
(Kuten HE)

96 §

Maahuolintapalvelujen tarjoaminen

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Lentopaikan pitäjän on maahuolintaa koske-
vissa asioissa kuultava käyttäjien komiteaa ja
maahuolintapalvelujen tarjoajia siten kuin maa-
huolintadirektiivin 13 artiklassa säädetään.

(4 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa tur-
vallisuuden ja sujuvuuden edellyttämät tarkem-
mat määräykset maahuolinnasta. Määräykset
voivat koskea maahuolinnan järjestämistä, *maa-
huolinnan toimintakokonaisuuksien hallintaa ja
vastuiden määrittelyä siten, että maahuolinta-
toiminnot eivät aiheuta vaaraa lentoliikenteelle.*

97 §

*Lentopaikan keskitettyjen infrastruktuurien
käyttäminen*

Liikenteen turvallisuusvirasto voi *lentopai-
kan* pitäjän hakemuksesta päättää, että maahuo-
lintapalvelujen tarjoajien ja omahuolintaan oi-
keutettujen on käytettävä maahuolinnan järjestä-
miseen lentopaikan keskitettyjä infrastruktuure-
ja. Tällöin sovelletaan, mitä maahuolintadirek-
tiivin 8 artiklassa säädetään.

98 §

(Kuten HE)

11 luku

Siviili-ilmailun turvaaminen

99 §

Luvun soveltamisala ja yleiset säännökset

(1 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusvirasto on turva-ase-
tuksessa ja sen nojalla annetuissa komission ase-
tuksissa tarkoitettu *toimivaltainen* viranomai-
nen, joka huolehtii Suomessa turva-asetuksessa
tarkoitetuista jäsenvaltion tehtävistä ja myöntää

turva-asetuksessa tarkoitettun luvan ja hyväksyn-
nän.

(3 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusvirasto voi turva-ase-
tuksen 4 artiklan 4 kohdassa ja 6 artiklassa tar-
koitetuissa tapauksissa antaa määräyksiä turva-
asetuksen ja sen nojalla annettujen komission
asetusten säännöksistä poikkeavista tai niitä
täydentävistä toimenpiteistä, jos se on perustel-
tua ottaen huomioon arvioidut uhkat, yleinen
turvallisuustilanne tai turva-asetuksessa ja sen
nojalla annetuissa komission asetuksissa tarkoi-
tettujen toimien paikalliseen soveltamiseen liit-
tyvät erityiset ongelmat. Toimenpiteillä ei kui-
tenkaan saa poiketa siitä, mitä 102 §:n 2 momen-
tissa säädetään. Liikenteen turvallisuusviraston
on ilmoitettava toimenpiteistä komissiolle.

(5 mom. kuten HE)

100 §

(Kuten HE)

101 §

*Lentoasemien ja lentoliikenteen harjoittajien
turvaohjelmat ja niiden täytäntöönpano*

Lentoaseman pitäjän ja Suomesta käsin palve-
luja tarjoavan lentoliikenteen harjoittajan on laa-
dittava turva-asetuksen 10 artiklassa tarkoitettun
kansallisen siviili-ilmailun turvaohjelman vaati-
muksia vastaava turvaohjelma, pantava se täy-
täntöön ja ylläpidettävä sitä. Turvaohjelmalle ja
sen muutokselle on haettava Liikenteen turvalli-
suusviraston hyväksyntä. Milloin lentoaseman
turvaohjelmalla tai sen muutoksella on vaikutus-
ta poliisin, tullilaitoksen tai rajavartiolaitoksen
kyseisellä lentoasemalla toimivan yksikön toi-
mintaan, Liikenteen turvallisuusviraston on han-
kittava lausunto sisäasiainministeriöltä ja tulli-
hallitukselta.

(2 ja 3 mom. kuten HE)

102—104 §

(Kuten HE)

105 §

Kulkuoikeus ja Liikenteen turvallisuusviraston oikeus saada tietoja viranomaisilta

(1 mom. kuten HE)

Liikenteen turvallisuusvirasto voi lykätä kulkuoikeuden myöntämistä koskevan asian käsittelyä, jos hakijan osalta on vireillä 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun rikoksen esitutkinta, syyteharkinta tai tuomioistuinkäsittely. (Poist.)

Liikenteen turvallisuusvirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada esitutkinta- ja syyttäjäviranomaiselta sekä tuomioistuimelta kulkuoikeuden myöntämistä, uusimista tai peruuttamista koskevan asian käsittelyä varten esitutkintaa, syyteharkintaa tai tuomioistuinkäsittelyä koskevat tarpeelliset tiedot. (Uusi)

(4 mom. kuten HE:n 3 mom.)

106 §
(Kuten HE)

107 §

Siviili-ilmailun turvaamiseen liittyviin hyväksyntöihin puuttuminen

(Kuten HE)

108 §
(Kuten HE)

109 §

Siviili-ilmailun turvaamiseen liittyvät koulutusohjelmat

(1 mom. kuten HE)

Koulutusohjelman hyväksynnän edellytyksenä on, että koulutus täyttää turva-asetuksessa ja sen nojalla annetuissa komission asetuksissa säädetyt vaatimukset.

(3 ja 4 mom. kuten HE)

110 §
(Kuten HE)

12 luku

Lennonvarmistus

111—116 §
(Kuten HE)

117 §

Valtion ilma-aluksia ja sotilasilma-aluksia varten tarjottavat lennonvarmistuspalvelut ja niiden hinnoittelu

Lain 116 §:ssä tarkoitettu ilmaliikennepalvelujen tarjoaja on velvollinen tarjoamaan yleisten palveluehtojen mukaisesti tasapuolisin ja syrjimättömin perustein lennonvarmistuspalveluja ilmatilan lohkoissa valtion ilma-aluksia ja sotilasilma-aluksia varten, jos kyseisiä lennonvarmistuspalveluita tarjoaa ainoastaan yksi palveluntarjoaja.

(2—5 mom. kuten HE)

118—125 §
(Kuten HE)

13 luku

Ilmailuonnettomuudet, vaaratilanteet ja poikkeamat

126—134 §
(Kuten HE)

14 luku

Meluun liittyvät toimintarajoitukset lentoasemilla

135—141 §
(Kuten HE)

15 luku

Vahingonkorvausvastuu ja vakuutukset

142—145 §
(Kuten HE)

16 luku

Lupia ja hyväksyntöjä koskevat hallinnolliset seuraamukset

146—151 §
(Kuten HE)

152 §

Toimenpiteet organisaatiolle myönnettyyn lupaan puuttumiseksi

Liikenteen turvallisuusvirasto voi tarvittaessa ryhtyä 153—155 §:ssä tarkoitettuihin toimiin, kun kyseessä on:

(1—5 kohta kuten HE)

6) säännöllisen lentoliikenteen tai *ei-säännöllisen lentoliikenteen* harjoittaja Suomen ja kolmannen maan välillä;

(7—13 kohta kuten HE)

153 ja 154 §
(Kuten HE)

155 §

Luvan muuttamatta tai uudistamatta jättäminen maksun laiminlyönnin johdosta

Viranomais ei saa ilman erityistä syytä hyväksyä myöntämänsä luvan muuttamista tai uudistamista koskevaa hakemusta, jos luvasta säädettyä erääntynyttä maksua ei kehotuksesta huolimatta ole kohtuullisessa määräajassa maksettu ja maksuvelvollisuuden laiminlyönti on vakava ja olennainen.

156 ja 157 §
(Kuten HE)

17 luku

Erinäiset säännökset

158—164 §
(Kuten HE)

165 §

Lentoesteet

(1 mom. kuten HE)

Edellä 1 momentissa tarkoitettua sekaannusta, häiriötä tai vaaraa mahdollisesti aiheuttavan laitteen, rakennuksen, rakennelman tai merkin asettamiseen tarvitaan lentoestelupa, jos este:

(1 kohta kuten HE)

2) ulottuu yli 30 metriä maanpinnasta ja sijaitsee 1 kohdassa tarkoitettun alueen ulkopuolella mutta kuitenkin enintään 45 kilometrin etäisyydellä 81 §:ssä tarkoitettun lentoaseman mittapistestä;

3) ulottuu yli 30 metriä maanpinnasta ja sijaitsee 1 kohdassa tarkoitettun alueen ulkopuolella, mutta kuitenkin enintään 10 kilometrin etäisyydellä varalaskupaikan tai muun lentopaikan kuin 81 §:ssä tarkoitettun lentoaseman mittapistestä;

(4 kohta kuten HE)

(3 ja 4 mom. kuten HE)

Lupaa 2 momentissa tarkoitettun laitteen, rakennuksen, rakennelman tai merkin asettamiseen haetaan Liikenteen turvallisuusvirastolta. Hakemukseen tulee liittää asianomaisen ilmailukennepalvelujen tarjoajan antama lausunto. Jollei lentoturvallisuus vaarannu, Liikenteen turvallisuusvirasto voi antaa luvan 2 momentissa tarkoitettun laitteen, rakennuksen, rakennelman tai merkin asettamiseen. Lupa on myönnettävä, jos luvan epäminen aiheuttaisi maanomistajalle tai siihen kohdistuvan erityisen oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa verrattuna esteestä aiheutuvaan haittaan lentoliikenteen sujuvuudelle. Lentoesteet on merkittävä Liikenteen turvallisuusviraston antamien määräysten mukaisesti. (Uusi)

(6 mom. kuten HE:n 5 mom.)

166—178 §
(Kuten HE)

18 luku

Rangaistukset

179 ja 180 §
(Kuten HE)

181 §

Huumaavan aineen käyttäminen ilmailussa

Jos ilma-aluksessa tehtävää suorittava tai maaorganisaatiossa lentoturvallisuuteen vaikuttavassa tehtävässä oleva suorittaa tehtävänsä, vaikka hänen verensä alkoholipitoisuus on alkoholin nauttimisesta kohonnut tai on käyttänyt *alkoholia tai muuta huumaavaa ainetta* niin, että sitä on hänen elimistössään havaittava määrä, taikka jos tässä tarkoitettu henkilö rikkoo sotilasilmailuviranomaisen 175 §:n 4 momentin nojalla antamia alkoholin tai *muun* huumaavan aineen käyttöön liittyviä vaatimuksia, hänet on

tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, huumaavan aineen käyttämisestä ilmailussa sakkoon.

182—184 §
(Kuten HE)

19 luku

Muutoksenhaku

185 §
(Kuten HE)

20 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

186—188 §
(Kuten HE)

Helsingissä 26 päivänä marraskuuta 2009

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Martti Korhonen /vas
vpj. Saara Karhu /sd
jäsen. Mikko Alatalo /kesk
Marko Asell /sd
Leena Harkimo /kok
Kalle Jokinen /kok
Jyrki Kasvi /vihr
Lauri Kähkönen /sd
Mats Nylund /r

Pentti Oinonen /ps
Markku Pakkanen /kesk
Lyly Rajala /kok
Tero Rönkä /sd
Pertti Salovaara /kesk
Janne Seurujärvi /kesk
Ilkka Viljanen /kok
Anne-Mari Virolainen /kok.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Juha Perttula.